

In Memoriam

Akademik Vaskrsija Janjić (1944-2020)

Sa dubokim žaljenjem obaveštavamo naučnu i stručnu javnost da je 13. oktobra. 2020. godine u Beogradu preminuo istaknuti naučnik, istraživač i pedagog, akademik prof. dr Vaskrsija Janjić. Akademik Janjić je, pored ogromnih rezultata postignutih na planu nauke i obrazovanja bio i istaknuti rukovodilac naučnoistraživačkih instituta, mentor doktorskih disertacija, magistarskih teza, specijalističkih i master radova na više univerziteta, ne samo u Srbiji već i u drugim državama. Ono što je posebno krasilo ovog izuzetnog čoveka jeste njegov ljudski karakter i odnos prema svakom čoveku.

Akademik Janjić je rođen je 30. aprila 1944. godine u selu Lamovita, opština Prijedor, Bosna i Hercegovina. Posle završene srednje poljoprivredne škole, 1964. godine upisuje Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Beogradu gde diplomira u roku, kao najbolji student generacije, sa prosečnom ocenom 9,88.

Na istom fakultetu upisuje posle diplomiranja studije na grupi Fitofarmacija koje je završio za nepune dve godine i tako, sa 26 godina života, postao prvi magistar Fitofarmacije na prostorima bivše Jugoslavije („Prilog proučavanju uticaja α -hlor-N,N-dialil-acetamida (CDAA) i izopropil-N-(3-hlorfenil) karbamata (CIPC) na hemijski sastav semena graška (*Pisum sativum* L.) u fazi klijanja i kod tehnološke zrelosti”). Na ovom fakultetu je 1975. godine odbranio i doktorsku disertaciju pod nazivom „Proučavanje azotnih jedinjenja graška za vreme heterotrofne ishrane i promena izazvanih herbicidom CIPC”.

Svoju naučno-istraživačku karijeru započeo je odmah nakon završetka osnovnih studija u današnjem Institutu za pesticide i zaštitu životne sredine, Zemun-Beograd, u kome je radio sve do odlaska u penziju 2011. godine.

Pored bavljenja naučnoistraživačkim radom, dokazao se kao vrstan pedagog (Univerzitet u Banjoj Luci, Univerzitet u Kragujevcu) predajući predmete iz svoje uže naučne oblasti. Tako je, veoma brzo, napredovao kroz izbore u naučna, naučno-nastavna i akademska zvanja (naučni saradnik 1976, viši naučni saradnik 1981, naučni savetnik 1987, redovni profesor 1992, redovni član Akademije nauka i umjetnosti Republike Srpske 1997, kao i njen potpredsednik, član i potpredsednik Inženjerske akademije nauka Srbije, 2007).

Akademik Janjić je skoro 20 godina bio direktor Instituta za pesticide i zaštitu životne sredine, pomoćnik direktora za nauku Instituta za istraživanja u poljoprivredi „Srbija” i direktor Instituta za istraživanja u poljoprivredi „Srbija”. Bio je predsednik Naučnog veća Instituta za pesticide i zaštitu životne sredine, INEP-a i Instituta za istraživanja u poljoprivredi „Srbija”. Rukovodio je radom Laboratorije za herbologiju. Bio je rukovodilac za ispitivanje i ocenu biološke efikasnosti herbicida i član brojnih odbora: Odbora za biologiju, Odbora za zaštitu životne sredine i Odbora za biotehniku Ministarstva nauke Republike Srbije. Bio je i član različitih radnih tela Ministarstva za nauku i tehnološki razvoj Republike Srbije i Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Republike Srbije, član Predsedništva Saveza inženjera i tehničara Jugoslavije, član Saveta za nauku i tehnologiju Republike Srpske i Komisije za otrove Republike Srpske, predsednik Komisije za pesticide Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS i potpredsednik Matičnog naučnog odbora za biotehnologiju i agroindustriju Ministarstva za nauku i tehnološki razvoj RS.

Objavio je u časopisima i saopštio na naučnim skupovima, preko 420 radova, od čega 35 knjiga (Herbicidi, Otrovnne biljke, Hormonski herbicidi, Triazinski herbicidi, Karbamidi, Sulfoniluree, Osnove herbologije, Fitofarmacija, Ambrozija, Mehanizam delovanja pesticida, Obrazovanje, nauka i proizvodnja hrane, Otrovnne biljke i njihovi otrovni sastojci, Rezistentnost korovskih biljaka na herbicide, Biljke prouzrokovajući dermatoza kod ljudi i dr), 14 poglavlja u knjigama i 5 kompjuterskih programa. Nije dočekao da vidi odštampanu njegova knjiga Phytodermatitis: Plant Caused Skin Disorders, čiji izdavač je Cambridge, UK. Cambridge Scholars Publishing Ltd.

Tokom svog naučnoistraživačkog rada bavio se proučavanjem, prvenstveno, herbicida i korova. Akademik Janjić bio u tim oblastima bio prepoznatljiv i u njima su nastala njegova najznačajnija monografska dela.

Bio je rukovodilac na više od 10 nacionalnih projekata koje je finansiralo Ministarstvo za nauku, kao i projekata za potrebe drugih ministarstava, privrednih i drugih organizacija. Takođe, bio je rukovodilac i dva međunarodna projekta.

Pored naučnoistraživačkog rada akademik Janjić je bio veoma posvećen i pedagoškom radu tako da je učestvovao u obrazovanju generacija studenta iz oblasti fitofarmacije i herbologije na Poljoprivrednom fakultetu u Beogradu, Poljoprivrednom fakultetu u Banja Luci, gde je bio utemeljivač i organizator nastave na predmetu Fitofarmacija i Agronomskom fakultetu u Čačku.

Bio je mentor i član komisija za ocenu i odbranu brojnih diplomskih i specijalističkih radova, više od 30 magistarskih teza i 20 doktorskih disertacija na mnogim fakultetima (Poljoprivrednom, Prirodno-matematičkim, Biološkom, Šumarskom i Farmaceutskom) i na različitim univerzitetima (beogradskom, novosadskom, kragujevačkom, prištinskom, sarajevskom i banjalučkom). Akademik Janjić je prisustvovao odbrani više od 500 doktorskih disertacija na velikom broju univerziteta i iz mnogih naučnih oblasti.

Bio je član brojnih naučnih i stručnih udruženja, član najviših tela Jugoslovenskog društva za proučavanje i suzbijanje korova, a nakon raspada zemlje jedan je od osnivača, prvi i višegodišnji predsednik Herbološkog društva Srbije, član Društva za zaštitu bilja Srbije, Srpskog biološkog društva, Društva za fiziologiju biljaka Srbije, Federation of European Societies of Plant Biology (FESPB) i European Weed Research Society (EWRS). Kao predsednik Herbološkog društva, u saradnji sa kolegama, organizovao je deset kongresa o korovima, kao i mnoge druge naučne i stručne skupove. Od početka svoje istraživačke karijere u svojstvu predsednika programskih i organizacionih odbora učestvovao je u organizaciji više od 40 naučnih skupova.

Akademik Janjić je bio veoma posvećen i aktivan član redakcionih odbora brojnih naučnih časopisa. Bio je dugi niz godina Glavni i odgovorni urednik časopisa Acta herbologica i urednik oblasti Korovi i suzbijanje u časopisu Biljni lekar, član redakcionih odbora časopisa: Zaštita bilja, Pesticidi i fitomedicina, Acta Agriculturae Serbica, Arhiv za poljoprivredne nauke, Archives of Toxicology, Kinetic and Xenobiotic Metabolism, Agroznanje i Zbornika Matice srpske za prirodne nauke i član Redakcionog odbora Zadužbine Andrejević.

Akademik Janjić je bio veoma aktivan član Redakcionog odbora Enciklopedije Republike Srpske i predsednik Stručne redakcije za oblast poljoprivrede, veterinarstava i šumarstva u okviru Akademije nauka i umjetnosti Republike Srpske. Redovni je član Akademije nauka i umjetnosti Republike Srpske.

Bio je laureat brojnih nagrada i priznanja, kao što su: Orden rada sa srebrnim vencem, Oktobarska nagrada za nauku grada Beograda, Oktobarska nagrada za nauku Zemuna, Zlatna plaketa Instituta za pesticide i zaštitu životne sredine, Plaketa Instituta za primenu nuklearne energije (INEP-a), Plaketa Društva za proučavanje i suzbijanje korova Jugoslavije, Nagrada časopisa JNA „Vojno delo”, Zlatna plaketa Društva za zaštitu bilja Bosne i Hercegovine, Zahvalnica Poljoprivrednog fakulteta u Beogradu – Instituta za fitomedicinu i mnoge druge. Američki biografski institut iz Severne Karoline (American Biographical Institute, Inc., Raleigh, NC) nominovao je 1999. godine akademika Janjića za ličnost godine (Man of the Year) i za člana Savetodavnog naučnog odbora (Research Board of Advisors).

Akademik Janjić je bio izuzetna ličnost u svakom pogledu. Njegove aktivnosti, odlaskom u penziju, nisu se smanjile. Ostao je jednako plodan naučnik i stvaralac sve do par dana pred napuštanje ovozemaljskog života. Zato je njegov odlazak nenadoknadiv gubitak za našu naučnu i stručnu zajednicu u celini. Bila je velika privilegija poznavati, živeti i raditi sa uvažanim akademikom Vaskrsijom Janjićem, Kisom kako smo ga od mila zvali. Takvi ljudi ne umiru, oni se samo sele u carstvo nezaborava. Tamo idu oni koji su iza sebe ostavili dela koja i dalje žive sa njihovim autorom.

Akademik Janjić je prošao kroz život na zemlji postupajući uvek i na svakom mestu kao čovek, bez obzira na situaciju u kojoj se našao. Živeo je Bogougodnim životom po meri Tvorca. Da je Vaskrsija zaista tako i živeo i bio čovek prema svakome bez obzira na njegove godine, veru, socijalni i profesionalni status govori i eho na vest o njegovom predavljanju. Nije bilo čoveka koji ga je poznao, a da nije sa velikim žaljenjem i suzom u očima primio tu vest. Našeg Vaskrsiju, zahvaljujući njegovom delu i postupanju, je već primio Gospod u večno carstvo nezaborava. Neka ga tamo večno čuva, a pominju ljudi koji prepoznaju dobra dela, ljudi dobre volje, za sva vremena, do kraja. Zato se za njega može reći „Imao si rašta i roditi, Počivaj u miru, u aleji velikana, u tvojoj Banjaluci. Neka ti je laka zemlja, večna slava i hvala.

Prof. dr Drago Milošević